

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна

Утвърдил,

Директор на РИОСВ:

инж. Христина Генова

ДОКЛАД

от

контролна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: „Девня цимент” АД, гр. Девня, област Варна

Дата на извършване на проверката: 30.10.2018 г. и 31.10.2018 г.

Основание за проверката: Изпълнение на Заповед № 267/05.10.2018 г. на Директора на РИОСВ-Варна, на основание чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ-Варна за 2018 г.

Цел на проверката: Основна цел на проверката е осъществяване на текущ контрол на инсталациите за производство на азотни и фосфорни торове и спазване на поставените условия и срокове за изпълнение в Комплексно разрешително (КР) № 63-Н1/2007 г., както и законовите задължения на притежателя му, произтичащи от ЗООС, специализираните закони и подзаконовите нормативни актове.

Извършена е проверка на място и по документи на производствената площадка във връзка с работата на посочените инсталации, техния капацитет, използване и съхранение на ресурси (вода, електро- и топлоенергия, суровини, спомагателни материали и горива), емисии в атмосферния въздух, отпадъчни води, шум, управление на отпадъците, опазване на почвата и подземните води, резултати от извършен мониторинг, мерки за предотвратяване и действие при аварии.

Проверените условия и констатациите за тяхното изпълнение са отразени в *„Списък за проверка на изпълнението на условията поставени с (КР) № 63-Н1/2007 г. актуализирано с Решение № 63-Н1-И0-А2/2014 г., актуализирано с Решение № 63-Н1-И0-А3/2017 г.)* на Изпълнителния директор на Изпълнителя агенция по околна среда, в сила от 24.11.2017 г., и обхваща периода м. октомври 2017 г.- м. септември 2018 г.

Резултати и заключения от извършената проверка: Проверени са следните условия:

- Условие № 2. Инсталации, обхванати от това разрешително;
- Условие № 3. Обхват;
- Условие № 4. Капацитет на инсталациите;
- Условие № 5. Управление на околната среда;
- Условие № 7. Уведомяване;
- Условие № 8. Използване на ресурси;
- Условие № 9. Емисии в атмосферата;
- Условие № 10. Емисии на отпадъчни води;
- Условие № 11. Управление на отпадъците;
- Условие № 12. Шум;
- Условие № 13. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване;
- Условие № 14. Предотвратяване и действия при аварии;

МОСВ-Регионална инспекция
Варна, ул. "Ян Палах" 4, тел. 63 45 79

№ 599

26. 11. 2018

- Условие № 15. Преходни и аномални режими на работа;

- Условие № 16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях

Основна дейност на дружеството е производство на циментов клинкер. Към момента на проверката не се констатира промяна в основната дейност извършвана на площадката на "Девня цимент" АД, гр. Девня, област Варна. Не са констатирани нарушения от страна на дружеството, произтичащи от други нормативни актове.

Условие № 2. (актуализирано с Решение № 68-Н0-Н0-А4/2017 г.)

Инсталации, обхванати от това разрешително са:

Инсталация за производство на циментов клинкер, включваща: II^{PM} етап - пещна линия № 7; пещ № 5; пещ № 6 и пещ № 7; IIITM етап - въвеждане в експлоатация на пещна линия № 8; № 5; пещ № 6; пещ № 7 и пещ № 8;

* не се разрешава едновременната експлоатация на пещ № 5 и пещ № 6;

** пещ № 7 може да се използва за съвместно изгаряне на отпадъци, попадаща в обхвата на следните точки от Приложение № 4 към ЗООС: т. 3.1. Инсталации за производство на цимент, вар и магнезиев оксид: а) за циментен клинкер в ротационни пещи с производствен капацитет над 500 т за денонощие или в други пещи с производствен капацитет над 50 т за денонощие; т. 5.1. Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на опасни отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците с капацитет над 10 т отпадъци на денонощие, включващо една или повече от следните дейности: е) рециклиране/възстановяване на неорганични материали, различни от метали или метални съединения; т.5.2. Обезвреждане или оползотворяване на отпадъци в инсталации за изгаряне на отпадъци или инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци: а) за неопасни отпадъци с капацитет над 3 т за час; т. 5.3.2. Инсталации за оползотворяване или комбинация от оползотворяване и обезвреждане на неопасни отпадъци с капацитет над 75 т за денонощие, включващо една или повече от следните дейности и изключващо дейностите по пречистване на отпадъчни води от населени места: в) третиране на шлака и пепел

Инсталация за производство на цимент, включваща: 4 броя хоризонтални топкови мелници №№ 1+4, попадаща в обхвата на следните точки от Приложение № 4 към ЗООС: т. 5.1. Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на опасни отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците с капацитет над 10 т отпадъци на денонощие, включващо една или повече от следните дейности: е) рециклиране/възстановяване на неорганични материали, различни от метали или метални съединения; т. 5.3.2. Инсталации за оползотворяване или комбинация от оползотворяване и обезвреждане на неопасни отпадъци с капацитет над 75 т за денонощие, включващо една или повече от следните дейности и изключващо дейностите по пречистване на отпадъчни води от населени места: в) третиране на шлака и пепел

Дейност, която не попада в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС: Временно съхраняване на опасни отпадъци.

Условие № 3. Обхват: Работата на инсталациите и емисиите в околната среда се контролират и поддържат в съответствие с условията на настоящото комплексно разрешително. Всички планове и програми, които се изискват в настоящото разрешително, са неразделна част от него.

Условие № 4. Капацитет на инсталациите: В момента на проверката пещ № 7 е в работен режим с натоварване моментен капацитет 175 т циментов клинкер /h, при разрешен 192 т циментов клинкер/h в КР и 20,28 т неопасни отпадъци/h при разрешени 62,1 т неопасни отпадъци/h в КР. През 2018 г. пещи №№ 5 и 6 не са били в експлоатация.

Условие 4.2. Докладване: Изработена е и се прилага инструкция за измерване или изчисляване на годишното производство за инсталациите по Условие 2, които попадат в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС. Последната актуализация е извършена на 29.08.2017 г.

Условие № 5. Система за управление на околната среда: Операторът прилага система за управление по околна среда, съгласно стандарти ISO 9001, ISO 14 001 и ISO 50 001. През 2008 г. операторът е сертифициран по ISO 14 001, преиздаден през 2017 г. и валиден до 2020 г. През 2011 г. е внедрена система за управление на енергията ISO 50 001:2011 с валидност също до 2020 г. Всички инструкции, изисквани с настоящото разрешително са налични и актуални и се съхраняват в отдел „Устойчиво развитие“. Не са установени неизпълнения в работата на системата.

Условие № 8. Използване на ресурси

Условие № 8.1. Използване на вода: Използването на вода за питейно-битовите нужди на „Девня Цимент“ АД се извършва, съгласно договор сключен с „ВиК - Варна“ ООД, гр. Варна от 31.05.2013 г. За собствения водоизточник е издадено разрешително № 21530168/31.01.2018 г. за водоземане от подземни води. Монтирано е централно измервателно устройство за иззетите водни обеми от сондажа. За периода м. януари - м. септември 2018 г. използваните количества свежа вода от инсталацията за циментов клинкер са общо 74922 м³, а от инсталацията за производство на цимент са общо 942 м³. Използваните количества вода от двете производства са в норми. Отчитането се извършва с водомери. Резултатите се документират и съхраняват в SAP (система за административен и производствен контрол) и се съхраняват в Документ Е 8.3.2.

Условие № 8.2. Енергия: Консумираната електроенергия за отчетният период от производство на циментов клинкер е 0.04MWh за тон клинкер, при норма 0.170 MWh/, а от производство на цимент е 0.031 MWh/за тон цимент при норма 0.059 MWh/за единица продукт. Използваната електроенергия от двете производства е в норми. Данните се записват в документ Е 8.3.2. Информация е докладвана като част от ГДОС за 2017 г. Резултатите от изпълнението на инструкцията се документират и съхраняват в Документ Е 8.3.2. на СУОС. Всички условия, изискващи прилагане на инструкциите за експлоатация, поддръжка и контрол на технологичното оборудване са изпълнени.

Условие № 8.3. Използване на суровини, спомагателни материали и горива: Използваните суровини в инсталацията за производство на клинкер са: пясък, варовик и мергел, а в инсталацията за производство на цимент са химически гипс, варовик и гранулирана шлака. Природен гипс за отчетния период не е използван. В пещ № 7 използваните горива са петрококс, природен газ и въглища. Биомаса не е използвана. Използваните горива в инсталацията за циментов клинкер са петрококс, природен газ и въглища. Същите не се различават от посочените в Таблица 8.3.1.2. и не надвишават количествата определени с КР.

Условие 8.3.4. Съхранение на суровини, спомагателни материали, горива и продукти: Наличните на територията на площадката опасни химични вещества и смеси (ОХВ и С) са опаковани и етикетирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008. За всички употребявани и произвеждани ОХВ и С, са налични информационни листове за безопасност. ОХВ и С се съхраняват в съответствие с условията за съхранение в раздел 7.2. на ИЛБ и съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина за съхранение на ОХВ и С (ДВ, бр. 43/2011 г.) – Наредбата. Извършена е оценка на безопасността на съхранението на ОХВ и С, документирана във формат и съгласно указанията утвърдени със Заповед № РД-288/2012 г. на министъра на околната среда и водите. ОХВ и С се съхраняват в обособените за целта складове, посочени в Приложение № 4-8 „Схема с разположението на складове, резервоари и площадки за суровини, материали и продукти“.

Условие № 9. Емисии в атмосферата: Пречиствателните съоръжения на работещите на площадката инсталации са в експлоатация. Представена е документация с определени контролирани параметри на всички пречиствателни съоръжения, включващи оптимални стойности за контролираните параметри, честота на мониторинг и вид на оборудването за мониторинг. Операторът извършва мониторинг на работата на пречиствателни съоръжения. По представените в РИОСВ-Варна доклади от собствени непрекъснати измервания (СНИ) и

собствени периодични измервания (СПИ), не са констатирани: превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ) от организирани неподвижни източници и превишения на дебитите на технологичните и вентилационни газове, изпускани в атмосферния въздух. Не са констатирани други организирани източници на емисии в атмосферния въздух, освен описаните в Условие 9.2.1 от КР. При експлоатацията на пещ № 7, като инсталация за съвместно изгаряне на отпадъци се прилагат нормите за допустими емисии (НДЕ) по таблица 9.2.5 – продължение. В дружеството не са постъпвали оплаквания за неприятни миризми от дейностите, извършвани на площадката. Докладите от СНИ и СПИ се извършват от акредитирана лаборатория и се представят в РИОСВ-Варна. До момента на проверката не са констатирани превишения на НДЕ. На площадката се съхранява и документира информация за всички вещества и техните количества, свързани с прилагането на Европейския регистър за изпускането и преноса на замърсителите (ЕРИПЗ).

Условие № 10. Емисии на отпадъчни води: На площадката се поддържа затворена системата за оползотворяване на производствени и дъждовни води. Не е констатирано заустване на смесен поток производствени и дъждовни води в р. Девненска. Поддържат се затворени оборотните цикли на охлаждащите води при производството на клинкер и цимент. Не е констатирано заустване на охлаждащи води. Представен е договор между „Девня цимент“ АД, гр. Варна и „Водоснабдяване и канализация-Варна“ ООД, гр. Варна от 31.05.2013 г. за водоснабдяване на обекта и отвеждане и пречистване на отпадъчните битово-фекални води. Експлоатират се каломаслоуловител за пречистване на дъждовни води и локална пречиствателна станция (ЛПС), включваща: утаителен басейн и система за обработка на дъждовна вода (маслен сепаратор-маслоуловител, пясъчен филтър, резервоар за пречистена вода и регулиране на рН) за дъждовните води от сградния фонд и заводската площадка. При проверката е взета водна проба от потока дренажни отпадъчни води, непосредствено преди заустването им в р. Девненска. Взета е водна проба от пиезометър МС1. Във връзка с установено превишение на ИЕО са предприети действия от „Девня цимент“ АД, гр. Девня за актуализиране на КР. Няма констатирани аварийни ситуации, свързани със залпови изпускания на замърсяващи вещества в р. Девненска. Савака на аварийния преливник към утаителен басейн (на изходящ кран на маслен сепаратор) е пломбиран. Пломбата е с ненарушена цялост. Мониторингът се извършва от акредитирана лаборатория. Операторът прилага инструкция за изчисляване на количеството на дренажни води, зауствани в р. Девненска. Към момента на проверка не е установено заустване на дъждовни води. Дъждовните води от площадката се събират, пречистват и връщат в производствения процес. Аварийният преливник след пречиствателните съоръжения е пломбиран от РИОСВ-Варна и е с ненарушена цялост. От площадката се генерират само дренажни води. След границата на завода същите протичат през открит бетонов канал с постоянен дебит, без видим цвят и мирис. Дренажните води се отчитат по обемен способ, резултатите се записват в специален документ. Към 31.10.2018 г. за 2018 г. в р. Девненска са отведени 144 312 м³ дренажни води. Веднъж годишно се вземат проби за проследяване качеството на водоприемника- р.Девненска преди и след точката на заустване. През месец февруари е извършено пробонабиране по заявка на БДЧР от две точки около 100 м преди заустване и 100 м след заустване.

Условие № 11. Управление на отпадъците: За периода от 01.10.2017 г. до 30.09.2018 г. от дейността на инсталациите по Условие 2 са образувани следните производствени отпадъци с кодове и количества: 07 02 99 - 2 т; 15 02 03 - 42,27 т; 16 11 06 - 1400 т и опасни отпадъци: 10 13 12* - 4422,849 т. В инсталацията за производство на циментов клинкер са приемани следните количества и кодове отпадъци: за дейности по оползотворяване с код R5: 10 01 02 - 314 т; 10 06 01 - 43899,94 т. за дейности по оползотворяване с код R1: 19 12 10 - 77344 т за дейности по оползотворяване с код R5: 10 01 05 - 54102 т. За приетите отпадъци на територията на проверявания обект се изготвя график и се прави заявка, въз основа на писмени договори. Преди приемане на отпадъците на територията на площадката се прави оценка на приложимостта на отпадъка към процеса на инсталациите и се извършва проверка на документацията придружаващата отпадъците. Предварителното съхраняване на отпадъци се осъществява съобразно актуализираната схема с разположение на площадката. Отпадъците се съхраняват на обособените за целта места (открити клетки и закрити помещения с ограничен достъп), върху непронупклива повърхност, в насипен вид, както и в отредени съдове, поставени върху метални

скари и обваловки. Площадките и съдовете за предварително съхранение на отпадъците са обозначени за предназначението си с ясни надписи (код и наименование на отпадъците). Не е констатирано предварително съхраняване на отпадъците, образувани при производствената дейност на площадката, за срок по-дълъг от три години при последващо предаване за оползотворяване и една година при последващо предаване за обезвреждане. За транспортираните, извън територията на проверявания обект отпадъци са представени договори, сключени с лица, притежаващи документи, съгласно ЗУО за осъществяване на съответната дейност. Операторът предава за оползотворяване отпадъците от дейността на предприятието, извън територията на площадката на лица, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО за извършване на съответната дейност, въз основа на писмени договори. Не е извършвана дейност обозначена с код R5 в инсталация за производство на циментов клинкер с опасни отпадъци. Годишните количества отпадъци са представени за 2017 в ГДОС, годишни отчети по Наредба № 1(ДВ, бр. 51/2014 г.) и в отчетни книги. За проверявания период не са извършвани анализи на образуваните при производствената дейност отпадъци с цел класификация на отпадъците по чл. 3 от ЗУО. Не е извършвано основно охарактеризиране на отпадъците, образувани от дейността на предприятието и предназначени за обезвреждане чрез депониране, в съответствие с изискванията на част I, раздел 1, т.1.1 на приложение № 1 от Наредба № 6/27.08.2013г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Преносите на опасни отпадъци извън площадката, съгласно Регламент № 166/2006 г. са докладвани като част от ГДОС за 2017 г.

Условие № 12. Шум: Дейностите, извършвани на производствената площадка се осъществяват по начин, недопускащ предизвикване на шум в околната среда над граничните стойности, посочени в Условие 12.1 по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие (най-близо разположените, спрямо източника жилищни територии), съгласно резултатите от извършените към момента на проверката собствени периодични измервания на нивата на шум. Извършва се наблюдение на: общата звукова мощност на площадката, еквивалентните нива на шум в определени точки по границата на площадката и еквивалентните нива на шум в мястото на въздействие се извършват един път в рамките на две последователни календарни години. През 2017 г. са представени доклад и резултати от СПИ за нивата на шум, излъчван в околната среда. Резултатите от наблюдението на определените показатели се документират, съхраняват на площадката. Притежателят на разрешителното докладва в ГДОС оплаквания от живущи около площадката.

Условие № 13. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване: Изготвена е и се прилага инструкция за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито, установяване на причините и отстраняване на течовете. При извършеният оглед на площадката и по данни от дневника за документиране не е установено наличие на разливи. Извършват се огледи на всяко тримесечие, като същите се документират в дневник. За абсорбиращ материал се използва пясък и сира на прах, разположени на места по приложен списък. Съгласуван е план за мониторинг на почви с РИОСВ и ИАОС, с писмо изх. № 45/08.01.2018 г. на ИАОС.

Условие № 13.3. Собствен мониторинг на подземни води: Изготвен е план за собствен мониторинг на подземните води. Същият е върнат за корекции с писмо изх.№ 05-09-147/A1/22.10.2018 г. на БДЧР. Дружеството има определена точка на пробовземане-мониторингов пункт МС № 2. Мониторингът се извършва веднъж годишно по всички показатели. При проверката е представено копие от протокол № E1435A/30.07.2018 г. по изискуемите показатели.

Условие № 14. Предотвратяване и действия при аварии и случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или причинени екологични щети: Разработена е инструкция за оценка на риска от аварии при извършване на организационни и технически промени от 15.09.2017 г. Операторът е извършил класификация на предприятието, съгласно изискването на чл. 103, ал. 1 на Закона за опазване на околната среда. Докладът от извършената класификация е

изготвен в съответствие с Приложение № 1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (ДВ, бр. 5/2016 г. с изм. и доп.). Съгласно заключенията от същия предприятието не се класифицира с нисък или висок рисков потенциал. Представен е дневник за данни, относно установените разливи/случаи на изливане на вредни и опасни вещества върху производствената площадка на „Девня цемент“ АД, съгласно който не са възниквали аварийни ситуации. РИОСВ-Варна е уведомена с писмо изх. № 300/18.06.2018 г. за възникнал технологичен проблем с пещ за клинкер № 7, свързан с аномален режим на инсталацията.

Условие № 15. Преходни и аномални режими на работа: Изработени са и се прилагат инструкции за пускане и спиране на пречиствателните съоръжения и за всяка от инсталациите по Условие 2. Резултатите от изпълнението им се документират и са представени като част от ГДОС за 2017 г.

Условие № 16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях: Пещни линии от №№ 1-4 и прилежащите им сгради и съоръжения са изведени от експлоатация за което с писмо вх. № 28-00-5301(2)/30.04.2018 г. операторът е уведомил РИОСВ-Варна. Демонтажните работи на описаните съоръжения са приключили през м. април 2018 г. Към настоящият момент оператора не предвижда прекратяване на дейността на инсталацията по Условие 2 или на части от тях.

Заключение за съответствие на обекта с екологичното законодателство

При извършения контрол по изпълнение на условията в комплексно разрешително (КР) № 63-Н1/2007 г., на „Девня цемент“ АД, гр. Девня е установено, че операторът спазва задълженията си по екологичното законодателство.

